

ด่วนที่สุด

ที่ ขย ๐๐๐๗/๑๐๕๐๕

กรมส่งเสริมการเกษตร
เลขรับ 16509
เลขที่ กอช. 28
วันที่ 10 ส.ค. 2564

ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ
ถนนบรรณาการ ขย ๓๖๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การจัดส่งหลักฐานประกอบการพิจารณาตัวชี้วัดเกษตรจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รอบ ๒

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

1006

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการเกษตร ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๐๑๐/ว ๙๗๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปลงผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรจังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ ที่ ๑.๓ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการควบคุม กำกับ ดูแล โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (R๒R) ของสำนักงานเกษตรจังหวัด นั้น

จังหวัดชัยภูมิ ได้ดำเนินโครงการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งเอกสารสรุปลงผลการดำเนินงานโครงการฯ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ได้ส่งไฟล์เอกสารทาง e-mail : agritecgs๘๐@gmail.com แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(Handwritten signature)

(นายวารพงษ์ ภูมิไสม)

เกษตรจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

กองวิจัยและพัฒนาางานส่งเสริมการเกษตร
เลขรับ ๑๗๑๒
วันที่ ๑๗ ส.ค. ๖๔
เวลา ๑๖ : ๒๘

สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ
กลุ่มอารักขาพืช
โทรศัพท์ ๐-๔๔๘๑-๒๑๑๗
โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๑๑๓๘
E-mail : Chaiyaphum@doae.go.th

เรื่อง กอช. ๒๘

เพื่อไปตรวจงานที่ศูนย์อำนวยการกลุ่มพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่าย
1. 16 ต.ร.ม.๐ ๖๓๖๔

หม่อม ภาณุ

(Handwritten signature)
๑๗ ส.ค. ๖๔

(นายถนัด เกิดงาม)

17 ส.ค. 2564

(นางปรีธนา สมวิชา)

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
รักษาการแทนหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
17 ส.ค. 2564

สรุปผลการดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางานประจำ สู่งานวิจัยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (R2R)

(โครงการส่งเสริมการเผาในพื้นที่การเกษตร จังหวัดชัยภูมิ)

๑. เป้าหมายในการดำเนินงาน

๑. เกิดต้นแบบเครือข่ายชุมชนปลอดการเผาพื้นที่ทำการเกษตร จังหวัดชัยภูมิ ในพื้นที่ ๓ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอภักดีชุมพล อำเภอบำเหน็จณรงค์ และอำเภอหนองบัวแดง
๒. เกิดการบริการจัดการพื้นที่และการพัฒนาทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ เดือนมิถุนายน – กรกฎาคม ๒๕๖๔

๓. สถานการณ์และปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาหมอกควันปกคลุม และเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปี โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่โล่ง ทั้งในพื้นที่ป่า และพื้นที่การเกษตรซึ่งการเผาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กล่าวคือ ทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา รวมทั้งสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรปลอดการเผาเพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรในระยะต่อไป

๔. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อรณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ กระตุ้นจิตสำนึกของเกษตรกรให้หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร
- ๓.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรกรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร
- ๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรนำเอาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสร้างมูลค่า

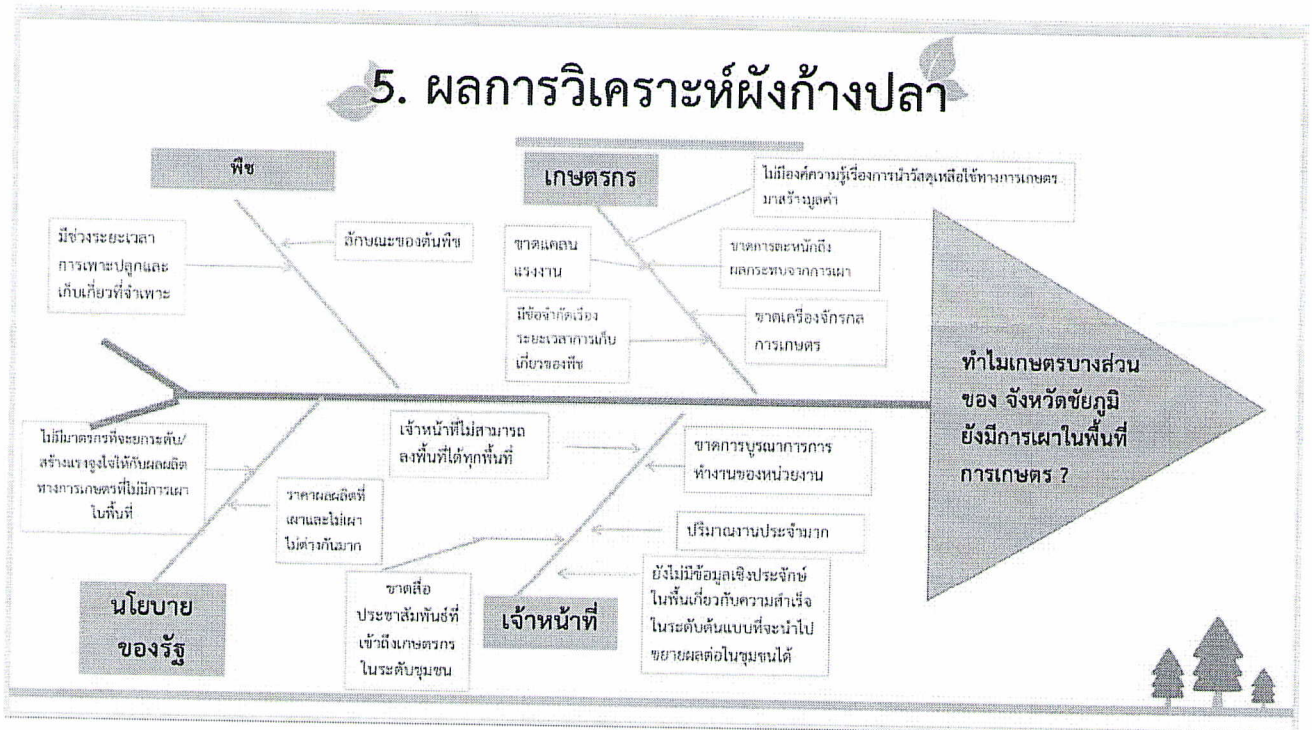
๕. วิธีการ/กระบวนการทำงาน/เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

วิธีการวิจัย :

๑. ประชุมชี้แจงเกษตรกรที่ได้รับการอบรมตามโครงการส่งเสริมการเผาในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ (กรณีศึกษาอำเภอหนองบัวแดง อำเภอภักดีชุมพล อำเภอบำเหน็จณรงค์)

๒. ดำเนินการสัมภาษณ์เกษตรกรแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการสัมภาษณ์ผ่านเวทีการอบรมให้ความรู้

การดำเนินการ R๒R เริ่มจากการที่มดำเนินการกลุ่มอารักขาพืช ใช้แผนผังก้างปลาในการวิเคราะห์หาปัญหาและสาเหตุที่จะเป็นไปได้ที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ของจังหวัดยังมีการเผาในพื้นที่การเกษตร

สรุปผลที่เกิดขึ้น

ผลลัพธ์ (output/outcome)

เชิงปริมาณ

๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ ราย
๒. มีเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาในจังหวัดเพิ่มขึ้นในพื้นที่ ๓ แห่ง
๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขาย ฟางอัดก้อน และไปอ้อยม้วน

เชิงคุณภาพ

๑. เกษตรกรมีการลดต้นทุนจากการใช้เศษวัสดุทางการเกษตรมาผลิตปุ๋ยหมักทดแทนการเผา และการใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดินทำให้โครงสร้างดินดีขึ้น
๒. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการเผา และประโยชน์ที่จะได้รับหลังจากหยุดเผา
๓. พื้นที่เผาไหม้ และจุดความร้อน (hotspot) ลดลง ส่งผลให้สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

๑. มีการรณรงค์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร
๒. มีเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาในทุกหมู่บ้าน
๓. มีเกษตรกรต้นแบบในการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร
๔. มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งภาคเอกชน ราชการ และประชาชน

ปัจจัยอุปสรรค

๑. เกษตรกรบางกลุ่มไม่เห็นความสำคัญของการปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร จึงมีการลักลอบเผาเศษวัสดุที่เหลือจากการเก็บเกี่ยว เพื่อความสะดวกในการเตรียมการเพาะปลูกในฤดูต่อไป
๒. เกษตรกรลักลอบเผาป่าเพื่อหาของป่า ทำให้เกิดปัญหาไฟป่า และพื้นที่การเกษตรถูกเผาทำลายสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย

ข้อเสนอแนะ

๑. มีการขยายเครือข่ายปลอดการเผาในพื้นที่อื่นๆต่อไป

ทีมงานและผู้ดำเนินงาน R2R

หน่วยงาน กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

๑. นายบุญพร้อม วงศ์ษา หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
๒. นางสาวทิพาพร ไพโรเขียว นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๓. นางสาวดวงกมล เริ่มตระกูล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๔. นางสาวศศิวิมล มากมูล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นางสาวสาวิตรี มณีจันทร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ